

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ: ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених**

19 жовтня 2023 р.

м. Львів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ “ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ”
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА “ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
імені МАР’ЯНА ДОЛШНЬОГО НАН УКРАЇНИ”
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВИЩА БАНКІВСЬКА ШКОЛА, м. ПОЗНАНЬ (ПОЛЬЩА)
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ІНСТИТУТ
імені С. ТАРНОВСЬКОГО, м. ТАРНОБЖЕГ (ПОЛЬЩА)
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Жешув (ПОЛЬЩА)

PAŃSTWOWA
UCZELNIA
ZAWODOWA

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ: ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

19 жовтня 2023 р.
м. Львів

УДК 336:330.342(477)

ББК 65.9(2)26

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Факультету економіки та управління
Львівського торговельно-економічного університету, (протокол №3 від 27 жовтня 2023 р.)*

M33: Актуальні проблеми розвитку фінансово-економічної системи: пріоритети та перспективи: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (19 жовтня 2023 р.). К.: Алерта, 2023. 432 с.

ISBN 978-617-566-828-3

У збірнику представлено матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених “Актуальні проблеми розвитку фінансово-економічної системи: пріоритети та перспективи”, яка відбулася 19 жовтня 2023 року у Львівському торговельно-економічному університеті. Видання розраховано на широке коло здобувачів вищої освіти, аспірантів, молодих вчених та практиків.

*Конференцію включено до переліку міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених у 2023 році згідно
Листа Інституту модернізації змісту освіти від 10 січня 2023 р. № 21/08-9 (№177)*

Організаційний комітет:

Куцик П. О. – д.е.н., професор, ректор Львівського торговельно-економічного університету; **Семак Б. Б.** – д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Львівського торговельно-економічного університету; **Герасименко Т. О.** – к.е.н., професор, декан факультету економіки та управління Львівського торговельно-економічного університету; **Копилюк О. І.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету; **Мединська Т. В.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету, модератор конференції; **Бондарук Т. Г.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту; **Сторонянська І. З.** – д.е.н., професор, заступник директора з наукової роботи Державної установи «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; **Мельник М. І.** – д.е.н., професор, завідувач відділу просторового розвитку Державної установи «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; **Ситник Н. С.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансового менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка; **Ставерська Т. О.** – к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Державного біотехнологічного університету; **Левандівський О. Т.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; **Кропельницька С. О.** – к.е.н., директорка Проектно-освітнього центру «Агенти змін», доцент кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; **Лісовий А. В.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри аудиту, державного фінансового контролю та аналізу Державного податкового університету; **Варцаба В. І.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і банківської справи Ужгородського національного університету; **Ліба Н. С.** – д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету; **Черничко Т. В.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та фінансів Мукачівського державного університету; **Wiesława Caputa** – dr hab., prof. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Polska; **Aleksander Kasprzyk** – dr. inż., Dziekan Wydziału Nauk Technicznych i Ekonomicznych Państwowa Uczelnia Zawodowa im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska; **Mariola Grzebyk** – dr hab., prof. UR, Uniwersytet Rzeszowski, Polska.

**Відповідальні за випуск – д.е.н., професор Копилюк О. І.,
к.е.н., доцент Мединська Т. В.**

Матеріали опубліковано в авторській редакції. Погляди, висловлені в публікаціях, є позицією авторів. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції та їх наукові керівники.

ISBN 978-617-566-828-3

© Колектив авторів

© Видавництво «Алерта», 2023

2. Військові облигації – це твій внесок у поразку росії. Міністерство фінансів України. URL: <https://bonds.gov.ua/>

3. Інвестиції в Україну та страхування ризиків під час війни: як це пов'язано і що з цим усім робити? LB.ua. URL: https://lb.ua/blog/olena_korobkova/563936_investitsii_ukrainu_strahuvannya.html

4. Рекомендації для інвестора у 2023 році: чи варто інвестувати в нерухомість в Україні. Дія Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/masstabuvanna/rekomendacii-dla-investora-u-2023-roci-ci-var-to-investuvati-v-neruhomist-v-ukraini>

ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

*Кузьменко В. М., аспірант,
спеціальність «Економіка»
ОНП «Економіка та бізнес»*

*Науковий керівник: Гладинець Н.Ю., к.е.н., доц.
Мукачівський державний університет*

Запровадження воєнного стану в кожній країні – це той детермінант, який зумовлює революційні зміни не тільки в соціо-культурних процесах її суспільства, а й стає рушійною силою істотних змін економічної системи країни, трансформує її організаційно-економічний механізм. Наразі Україна перебуває у важкій, гібридній економічній депресії: з одного боку - намагається втримати економічну рівновагу шляхом знаходження активів для забезпечення існування внутрішньої економічної системи, а з іншого – забезпечує найбільш ефективне здійснення витрат-інвестицій для відновлення конституційного ладу. У теперішній час левову частку формування державного бюджету та розподілу валового внутрішнього продукту займає грошова допомога від країн-партнерів: за 2022 рік - 27,5 млрд дол. (США - 10 млрд дол., Євросоюз – 7,8 млрд дол., МВФ -2,7 млрд дол., ЄІБ 1,7 млрд дол., Канада – 1,5 млрд дол., Німеччина – 1,4 млрд дол., Світовий банк – 1 млрд дол., Велика Британія – 600 млн дол., Японія - 600 млн дол.), що становить 21% ВВП України та 40,6% видатків державного бюджету України за 2022 рік [5]. Станом на 21.07.2023 р. до України надійшло 132 млрд дол. фінансової допомоги (гранти, кредити та гарантії), 17 млрд дол. гуманітарної допомоги (підтримка цивільного населення) та 95 млрд дол. військової допомоги [7]. Падіння експорту сягнуло 17%, імпорт збільшився на 18,6% у порівнянні з 2021 роком [3].

Щодо підприємницької діяльності: повномасштабне вторгнення російської федерації зумовило відтік робочої сили (понад 8 млн українців емігрувало за кордон [3]) та зупинення ділової активності суб'єктів господарювання загалом, зокрема внаслідок складності у середньостроковому плануванні.

Однак, станом на зараз спостерігається поступове відновлення підприємницької діяльності: кількість відкритих вакансій (попит на робочу силу) у порівнянні з вереснем 2022 року зросла на 103% [2]; упродовж 2022 року в Україні зареєструвалося 161 685 фізичних осіб-підприємців та 26 832 компаній, станом на 30 вересня (за 9 місяців) 2023 року – 220 034 та 27 627 відповідно; для прикладу, у 2021 (до повномасштабного вторгнення) – 296 389 та 58 042 [2].

Вітчизняна економіка починає пристосовуватись до важкого стану в нашій країні та геополітичних процесів у світі. Не дивно, що деякі підприємства здійснили переорієнтацію виробництва та спрямували свою діяльність на створення інновацій, щоб завоювати свою частку на ринку. Відчутний ривок відбувся у виробництві товарів воєнного та подвійного призначення, зокрема дронів, безпілотних літальних апаратів. Цьому процесу, на жаль, сприяє війна у нашій державі, де, починаючи ще з 2014 року, є «полігон» для їх випробувань.

Станом на червень 2023 року відповідно до державних контрактів відбувається закупівля 40 вітчизняних дронів. Вітчизняні компанії постійно вдосконалюються, змінюють частоти керування дронами для нівелювання ворожої радіоелектронної боротьби. Наразі в Україні є понад 200 виробників у безпілотній галузі, а виробництво, у порівнянні з 2022 роком, збільшилося у 120-140 разів [4].

Наведемо перелік найбільш відомих українських компаній з виробництва безпілотників: товариство з обмеженою відповідальністю «УКРДЖЕТ» – дрон-камікадзе «Бобер», який є українськи аналогом ворожого іранського «Shahed 136» та застосовувався для ударів по території ворожої країни; виробничо-інноваційна компанія «ДЕВІРО» – розвідувальний безпілотний літальний апарат «Лелека-100»; державне підприємство «Спецтехноекспорт» – морський надводний безпілотний човен «MAGURA V5».

Держава сприяє такій технологічній революції: спростила процедуру реєстрації безпілотних літальних апаратів; скасувала податок на додану вартість та ввізне мито на деталі для виготовлення безпілотників [2 р. XX «Перехідні положення»; 1 р. XXI «Прикінцеві та перехідні положення»]; виділила 40 млрд гривень для інвестиції в українських виробників [6]; модернізувала процедуру оборонних закупівель безпілотних систем [1].

Отже, сьогодні Україна перебуває на дуже важкому етапі соціально-економічного розвитку – гібридній економічній депресії. Багато чому економічний стан нашої держави завдячує допомозі від країн-партнерів. Пожвавлення підприємницької діяльності шляхом впровадження інноваційних процесів – один із ключових важелів економічного відновлення. Виробництво українських дронів і безпілотних літальних апаратів - це та галузь економіки, що супроводжується технологічною революцією, натепер надає пожвавлення підприємницькій діяльності та економічному розвитку загалом, а також створить позитивний економічний ефект після нашої перемоги.

Список використаних джерел:

1. Про реалізацію експериментального проекту щодо здійснення оборонних закупівель безпілотних систем вітчизняного виробництва : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2023 р. № 25. Редакція від 08.08.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/256-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення 15.10.2023 р.).
2. Економічний фронт України. Щотижнева статистика змін в українській економіці. Опендатабот. URL: <https://opendatabot.ua/war> (дата звернення 15.10.2023 р.).
3. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 15.10.2023 р.).
4. Міністерство цифрової трансформації України. Офіційний сайт. URL: <https://thedigital.gov.ua/> (дата звернення 14.10.2023 р.).

5. Міністерство фінансів України. Офіційний сайт. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk> (дата звернення 10.10.2023 р.).

6. Денис Шмигаль. Цього року Уряд виділив 40 млрд грн для інвестицій в українських виробників безпілотників. Урядовий портал. Офіційний сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/denys-shmyhal-tsoho-roku-uriad-vydilyv-40-mlrd-hrn-dlia-investytsii-v-ukrainskykh-vyrobnykiv-bezpylotnykiv> (дата звернення 10.10.2023 р.).

7. Ukraine Support Tracker Data. The Kiel Institute for the World Economy. URL: <https://www.ifw-kiel.de/publications/ukraine-support-tracker-data-20758/> (дата звернення 15.10.2023 р.).

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ БЮДЖЕТНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

*Лаврів А. В., аспірант,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Журавель А. С., аспірант,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Національний університет «Чернігівська політехніка»*

Вихід на новий рівень економічного та інвестиційного розвитку неможливий без збільшення інвестицій у реальний сектор економіки, а створення сприятливих умов для залучення та розвитку інвестиційної діяльності є одним із головних завдань державної та місцевої влади. У розв'язанні цієї проблеми, головну роль належить удосконалення державного регулювання, а також підтримка та стимулювання інвестиційної діяльності через бюджетне інвестування.

Активізація інвестиційних процесів є необхідною умовою та засобом вирішення завдань економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності країни та окремих суб'єктів господарювання. Регулювання інвестиційної діяльності пов'язане з обов'язковим впливом держави шляхом формування, розподілу та використання централізованих у бюджеті коштів для створення умов для економічного зростання та підвищення суспільного добробуту.

В економічній науці існують дві протилежні концепції інвестиційного розвитку, які відрізняються роллю держави у формуванні інвестиційної політики. Перший передбачає розвиток інвестиційних процесів без участі та впливу держави. Друга концепція надає надзвичайно важливого значення активній ролі держави у формуванні інвестиційного розвитку економіки держави. Однак очевидно, що ці два протилежні поняття ніколи не виступають у чистому вигляді, а лише в певному поєднанні.

Оскільки обсяги інвестицій як в країні, так і в регіонах значною мірою залежать від рівня їх участі, на нашу думку, ці дані свідчать про необхідність удосконалення державного регулювання бюджетного інвестування з метою покращення фінансування та підвищення інвестиційної активності як в Україні так і в регіонах зокрема.

Одним із найважливіших завдань держави в реалізації інвестиційної політики є створення певної правової бази для розвитку інвестиційної діяльності, безпосередньої участі у фінансуванні інвестиційних проєктів, а також створення такого фінансового механізму, який би дозволив здійснити перерозподіл ресурсів від застарілих галузей до інноваційно-технологічних і пріоритетних, забезпечивши модернізацію економіки та підвищення її ефективності та

<i>Дума О. І.</i> РОЗВИТОК БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ БАНКІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	202
<i>Єндоренко Л. О.</i> ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В ОЦІНЦІ КОМПЛАСЕНС-РИЗИКІВ В БАНКАХ УКРАЇНИ	205
<i>Іванян Д. Г.</i> ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	208
<i>Коваль Р. А.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНЮВАННЯ БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ	210
<i>Козак А. Р.</i> АНАЛІЗ ВАЛЮТНИХ РИЗИКІВ БАНКІВ УКРАЇНИ ТА МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ НИМИ	212
<i>Криворучко Н. М.</i> БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	214
<i>Лесько С. Р.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЛОМБАРДНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ	218
<i>Музика М.</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕПОЗИТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	220
<i>Назарчук Т. Д., Материкіна Є. Г.</i> ІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЯ КРИПТОВАЛЮТИ В УКРАЇНІ І СВІТІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	221
<i>Пелех О. Р.</i> СТІЙКІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ : ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ЧИННИКИ ВПЛИВУ	224
<i>Петканич М.-В. М.</i> РОЗВИТОК FINTESCH-ІНДУСТРІЇ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР	226
<i>Полупанов В. С.</i> НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ДЕПОЗИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	229
<i>Савчин Є.І.</i> БАНКІВСЬКИЙ КРЕДИТ І ЙОГО РОЛЬ В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	231
<i>Ставерська Т. О.</i> ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БАНКІВ	233
<i>Стасевич Я. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	235
<i>Стецюк А. Ю.</i> ЕКСПОРТНО-КРЕДИТНІ АГЕНТСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСУВАННЯ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ	238
<i>Хаховська А. В.</i> ЕЛЕКТРОННІ ІНСТРУМЕНТИ РОЗРАХУНКІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	240
<i>Шевчук А. В.</i> ВПЛИВ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ	243

Секція 5. НАПРЯМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

<i>Брода І. В.</i> ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	245
<i>Гладинець Н. Ю., Лукачина Є. І.</i> ЧИННИКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ	247
<i>Грицай Р. Я.</i> КРАУДФАНДИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА	250
<i>Заславська О. І.</i> ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ	253
<i>Здрагуш Х. Г.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВІЙСЬКОВОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ	255
<i>Івахів В. А.</i> ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ НА РОЗВИТОК СТРАХОВОГО РИНКУ	258
<i>Козак А. Р.</i> ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ІНВЕСТУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	260
<i>Кузьменко В. М.</i> ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	263
<i>Лаврів А. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ БЮДЖЕТНОГО	265

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>